

УДК 316. 477

Харламов Михайло Іванович

Національний університет цивільного захисту України, Харків

Користування Інтернет - ресурсами як фактор розвитку гуманітарної культури української молоді.

В статті розглядаються проблеми користування Інтернет – ресурсами сучасної української молоді в контексті формування гуманітарної культури на прикладі курсантів та студентів Національного університету цивільного захисту України. Також розглядаються питання Інтернет – залежності молоді сучасної України.

Ключові слова: Інтернет, молодь, гуманітарна культура.

Основи та взаємозв'язки людей у суспільстві представляють різні види діяльності: економічні, фінансові, політичні, соціальні, наукові, культурні, територіальні, історичні, духовні, конфесійні та інші. Вони мають взаємопов'язаний характер. Однією з таких основ, що об'єднують людей в суспільстві, є культура як історичний та соціальний феномен. Дуже важливим для нас в контексті нашого дослідження є гуманітарна культура. Гуманітарна культура - це широке поняття, що охоплює орієнтації, способи, дії і їх результати. Це спонукальний мотив, реалізований в діяльності, націлений на досягнення і наближення до успіхів та результатів зазначає Л. Д. Бадмаєв [1, с.2].

Гуманітарна культура займає центральне місце в процесі соціалізації особистості, так як становлення духовно розвиненого індивіда починається з усвідомлення необхідності безперервного “самотворення”. Сучасна цивілізаційна ситуація вимагає переорієнтації суспільної свідомості з матеріальних цінностей на духовні, гуманістичні [3, с.3]. Проблеми сучасної гуманітарної культури молоді є вкрай актуальними. При чому великий внесок у

формування останньої на сучасному етапі здійснює Інтернет. Метою статті є розгляд впливу Інтернету на формування гуманітарної культури молоді, на прикладі окремо взятих груп молодих людей. Проблеми гуманітарної культури достатньо широко розглядаються в науковій літературі. Так ці питання підіймалися Л.Д. Бадмаєвим [1], М.И. Боровковим [2], Н.Ю. Куценко [3] тощо. Проте вплив Інтернету на становлення гуманітарної культури молоді є маловивченим.

У рамках виконання НДР “Формування гуманітарної культури курсантів і студентів НУЦЗУ” було здійснено розробку методик дослідження рівня гуманітарної культури й проведено емпіричні дослідження структурно-функціональних компонентів гуманітарної культури особистості як системи. Одним із таких компонентів є користування Інтернет - ресурсами.

Співробітниками кафедри соціальних і гуманітарних дисциплін НУЦЗУ було розроблено анкету, що охоплювала такі питання:

1. Як часто Ви використовуєте Інтернет? (варіанти відповідей: а) щодня; б) щотижня; в) зрідка; г) ніколи);
2. Ваші улюблені Інтернет - сайти (2-3);
3. З якою метою Ви найчастіше заходите до Інтернет - мережі ? (варіанти відповідей: а) з метою навчання; б) з метою пошуку розваг; в) з метою спілкування; г) не заходжу зовсім);
4. Як Ви використовуєте Інтернет з метою освіти? (варіанти відповідей: а) відвідуєте сайти з готовими рефератами; б) знаходите сайти з книгами та першоджерелами; в) зовсім не використовуєте;
5. Скільки часу Ви можете провести без Інтернету не відчуваючи дискомфорту (варіанти відповідей: а) добу; б) тиждень; в) місяць; г) можу зовсім відмовитися);
6. Скільки часу на день Ви зазвичай проводите в Інтернеті? (варіанти відповідей: а) менше години; б) від години до трьох годин; в) від трьох до п'яти годин; г) більше п'яти годин);

7. Чи вважаєте ви себе Інтернет залежною людиною (варіанти відповідей: а) так; б) ні;

Опитування було проведене серед 400 курсантів та студентів від 1 до 5 курсів НУЦЗУ. Загальна процедура аналізу результатів анкетування містить етапи: 1) узагальнення отриманих результатів, 2) з'ясування основних закономірностей використання курсантами та студентами НУЦЗУ Інтернету.

Серед відповідей на питання 1 переважає варіант “Щодня” (70% опитуваних). Варіант “Щотижня” обрали 20 %, “Ніколи” – 2 %, “Зрідка” – 8% респондентів. Серед улюблених Інтернет – сайтів лідирують – “В контакте”, “однокласники” - майже 85 % опитуваних, музикальні та спортивні сайти різних видів. З метою навчання до всесвітньої мережі найчастіше заходить – 33 % , з метою спілкування – 39 %, з метою пошуку розваг – 27%, не заходить зовсім – 1 % респондентів. На четверте питання після опрацювання первинних даних було отримано наступні результати – 72 % опитуваних відвідує сайти з готовими рефератами, 27 % - знаходить сайти з книгами та першоджерелами, 1 % - зовсім не використовує Інтернет з метою освіти.

Без відчуття дискомфорту на відмову від всесвітньої мережі на добу готові погодитися 56 % респондентів, на тиждень – 34, на місяць – 9 %, зовсім готові відмовитися - 1 %. Студенти і курсанти НУЦЗУ проводили на день в мережі в середньому - менше години - 22 % молоді, від години до трьох – 34 %, від трьох до п'яти годин - 32 % , більше п'яти годин – 12 %. Дуже цікавим з огляду на вищенаведені результати дослідження є те, що Інтернет – залежною людиною себе не вважають – 62 % респондентів, певну залежність визнають – 38 % опитаної молоді.

Здійснене дослідження, на нашу думку, засвідчує основні тенденції користування Інтернет – ресурсами сучасної української молоді. До них відносимо, по-перше, постійну необхідність використання всесвітньої мережі. По-друге, простежується тенденція тотального захоплення соціальними мережами. По-третє, достатньо часто використання Інтернету з метою освіти обумовлене специфічною категорією досліджуваних. По-четверте, характерно,

що потребу в користуванні мережею відчувають більшість опитаних, проте залежними від неї більшість не вважає. Що свідчить про складність та актуальність даних проблем, які потребують подальшого вивчення та аналізу. Безперечно Інтернет суттєво впливає на формування гуманітарної культури сучасної молоді.

Література

1. Бадмаев Л.Д. Формирование гуманитарной культуры студентов средних профессиональных образовательных учреждений / Л.Д. Бадмаев: Автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01. – Улан-Удэ, 2007. – 19 с.
2. Боровков М.И. Философия и мировоззрение в гуманитарной культуре / М.И. Боровков // Социально-экономическое состояние России: пути выхода из кризиса. Сборник научных статей. – Вып. 6. – СПб. : Институт бизнеса и права, 2009. – С. 204–210.
3. Куценко Н.Ю. Место гуманитарной культуры в процессе социализации личности / Н.Ю. Куценко: Автореф. дис. ... канд. философ. наук: 09.00.11. – Иркутск, 2009. – 21 с.

Kharlamov Mykhailo. Using the Internet - resources as a factor of humanitarian culture of Ukrainian youth.

The paper addresses the problem of Internet use - resource of contemporary Ukrainian youth in the context of humanitarian culture for example cadets and students of the National University of Civil Defense of Ukraine.

Also addresses the Internet - depending young modern Ukraine.

Keywords: Internet, youth, humanitarian culture.

Харламов М.І. старший викладач
кафедри соціальних і гуманітарних дисциплін
НУЦЗУ, кандидат історичних наук.